

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 10Tos/19/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8117010655
Dátum vydania rozhodnutia: 03. 10. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Vladimír Monok
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2017:8117010655.2

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Vladimíra Monoka a sudcov JUDr. Evy Pirkovskej a Mgr. Iva Maruščáka, na neverejnom zasadnutí konanom dňa 03.10.2017, v trestnej veci obvinenej T. M., o sťažnosti prokurátora proti uzneseniu Okresného súdu Prešov sp. zn. 6Nt/3/2017 zo dňa 29.05.2017 takto

rozhodol:

Podľa § 193 ods. 1 písm. c) Tr. poriadku sťažnosť okresného prokurátora
z a m i e t a.

odôvodnenie:

Napadnutým uznesením okresný súd podľa § 299 ods. 1 Trestného poriadku v spojitosti s § 73 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona návrh prokurátora na uloženie ochranného protitoxikomanického a protialkoholického liečenia ambulantnou formou obvinenej T. M., nar. XX.X.XXXX v F., trvale bytom F., prechodne bytom F., Ul. W. č. X zamietol.

Proti uvedenému uzneseniu podal v zákonom stanovenej lehote okresný prokurátor sťažnosť. V písomných dôvodoch, po rekapitulácii právnych úvah súdu prvého stupňa prezentovaných v odôvodnení napnutého uznesenia, o ktoré oprel záver o zamietnutí návrhu prokurátora uviedol, že s rozhodnutím súdu sa nestotožnil. Poukázal na to, že trestné konanie v tejto veci bolo začaté na základe trestného oznámenia P. Y. P., matky T. M. zo dňa 13.10.2016 spísanom na Obvodnom oddelení PZ Prešov - Juh, kde oznamovateľka uvádzala, že má dlhodobé problémy s dcérou z dôvodu závislosti na alkoholických a omamných látkach, preto bol jej vnuk, mal. P. M. zverený do jej starostlivosti a matka dieťaťa bola zaviazaná prispievať na jeho výživu. Z dôvodu zlého správania sa jej dcéry, jej manžel s ňou nebýva. O dieťa je riadne postarané, aj keď žijú z mesiaca na mesiac. V tejto súvislosti je potrebné poukázať aj na ďalšiu trestnú vec vedenú na OKP OR PZ Prešov pod ČVS:ORP-1133/1-VYS-PO-2016, kde bolo podľa § 199 ods. 1 Trestného poriadku začaté trestné stíhanie pre zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a) Trestného zákona, na základe trestného oznámenia P. Y. P. zo dňa 21.10.2016, ktorého sa mala dopustiť T. M., nar. XX.XX.XXXX, voči svojej matke P. Y. P., ako aj voči svojmu synovi mal. P. M., nar. XX.XX.XXXX v období najmenej od presne nezisteného dňa v mesiaci január 2013 doposiaľ. V tejto veci svedkyňa - poškodená uviedla, že jej dcéra T. M. už takmer 10 rokov požíva alkoholické nápoje a berie drogy a v súvislosti s tým s ňou majú veľa problémov, pod vplyvom alkoholu je agresívna, niekoľkokrát už bola liečená na psychiatrii, nestará sa o svoje dieťa a svojím konaním obťažuje nielen ich susedov, ale predovšetkým ju a jej manžela a tak isto aj svoje dieťa. Z dôvodu neznesiteľného konania dcéru vyhodila z domu. Dcéra liečenia v psychiatrických liečebniach spočiatku odmietala, neskôr sa im ju podarilo dostať do detskej psychiatrickej liečebne nasilu, avšak nič nepomohlo a aj naďalej požívala alkohol, aj užívala drogy. Okrem toho jej dcéra z domu brala peniaze, zlato, knihy a všetko, čo bolo možné dať do záložne, čo malo nejakú peňažnú hodnotu, čo bolo dôvodom, že jej zrušila trvalý pobyt a vymenila zámok na byte. Z psychiatrie ju prepustili na základe jej žiadosti a ona sa hneď išla opiť a nasledujúci deň ju s manželom našli opitú aj s nejakým mužom pod schodmi obytného domu, v ktorom majú byť, preto ju dali odtiaľ vyprevať policajtní. Jej dcéra T. sa o svoje dieťa nikdy nestarala, od jeho narodenia pila a odmietala sa o neho súvisle starať, robila to len keď chcela, čo bolo

počas dňa a večer odchádzala preč, vracala sa domov v noci alebo nadržanom opitá alebo pod vplyvom drog. Často sa stávalo, že poškodená nemohla ísť do práce, lebo dcéru nemohla nechať samú opitú s malým dieťaťom. V septembri 2011 sa jej podarilo prehovoriť dcéru, aby absolvovala protialkoholické liečenie na Prednej Hore, ktoré trvalo 3 mesiaci, pričom už v januári 2012 dcéra opäť začala požívať alkohol. V r. 2014 bola dcéra hospitalizovaná najprv na internej JIS-ke a potom na psychiatrii pre požitie veľkého množstva liekov v čase, keď bola pod vplyvom alkoholu. V r. 2015 si dcéra pod vplyvom alkoholu porezala ruky, jednalo sa o demonštratívne konanie, ktorým vydierala svojho partnera, aby s ňou zostal, nakoľko sa s ňou chcel rozísť. Pre uvedené správanie dcéry poškodená podala na súd návrh na vydanie výchovného opatrenia, ktorému súd vyhovel a na základe toho navštevovali s dcérou psychiatričku a psychologičku, ktorú im prideliť ÚPSVaR Prešov. V tom čase sa dcéra správala slušne, brala lieky a pravidelne navštevovala lekárov. Po zrušení výchovného opatrenia dňa 03.03.2016 sa jej konanie opäť vrátilo do starých koľají, znova začala piť, pokračovala v starých praktikách a prestala pracovať. Koncom apríla 2016 ju menovaná definitívne vyhodila z bytu. Dcéra sa následne túlala po Prešove, avšak domov prišla do konca júla 2016 asi 9-krát. Vtedy ju poškodená dobrovoľne vpustila do bytu, obvykle si zobrala nejaké veci, umyla sa, „vydrankala“ si od poškodenej peniaze alebo si ich rovno zobrala z jej peňaženky alebo z pokladničky vnuka a odišla. Následne ju matka niekoľko týždňov nevidela, telefonicky ju však dcéra kontaktovala a oznamovala jej, že sa jej ťažko žije, že žije pod mostom a že ona ako matka má povinnosť ju živiť a podobne. Po celý čas na ňu ako matku vyvíjala psychický nátlak, v dôsledku ktorého jej poškodená poskytla čo potrebovala - jedlo, hygienu, peniaze a podobne. Ďalej okresný prokurátor poukázal na závery znaleckého posudku znalca z odboru psychológie vypracovaného na T. M. v trestnej ORP-1133/1-VYS-PO-2016, z ktorého malo vyplývať, že štruktúra osobnosti menovanej je značne narušená v dôsledku dlhodobého nadužívania /abúzu/ viacerých psychoaktívnych látok, najmä alkoholu, marihuany, pervitínu. Sú u nej prítomné rizikové črty, ktoré korešpondujú s inkriminovaným skutkom, najmä emočná nestabilita, citová nevyrovnanosť, latentná agresivita. Jedná sa o osobnosť anomálne štruktúrovanú s emotívne nestabilnými rysmi - impulzívny typ, so závislosťou na viacerých psychoaktívnych látkach. V popredí je anomálne štruktúrovaná osobnosť, kritičnosť a súdnosť sú narušené, osobnosť je emocionálne nestabilná, impulzívna. V anamnéze sú opakované poruchy psychiky a správania, zapríčinené užívaním viacerých psychoaktívnych látok, najmä však alkoholu. Prognóza vývoja osobnosti menovanej vo vzťahu k protispoločenskému konaniu je dubiózna, bude závisieť od jej schopnosti abstinencie od psychoaktívnych látok. Vzhľadom na opakované zlyhania a neschopnosť dlhodobo abstiniť nepovažuje znalec ambulantnú liečbu za dostatočnú. Za najvhodnejší považuje dlhodobý pobyt v resocializačnom zariadení. Jej vzťah k poškodeným je počas abstinencie dobrý, je schopná empatie a prejavovania pozitívnych citov k matke aj synovi, v triezvom stave nedochádza medzi nimi ku konfliktom, je preto nevyhnutné zabezpečiť u nej dlhodobú abstinenciu, čo je, ako už uviedol vyššie, problematické dosiahnuť pri ambulantnej liečbe. Súčasne konštatoval, že predmetné trestné konanie bolo uznesením vyšetrovateľa podľa § 215 ods. 1 písm. b/ Trestného poriadku zastavené. Vzhľadom na závery oboch znaleckých posudkov, závislosť menovanej na alkohole a návykových látkach a hlavne skutočnosť, že T. M. nemala v minulosti výdrž a ani vôľu dobrovoľne sa vyliečiť zo zistenej závislosti, okrem situácie, kedy jej to bolo uložené súdom, preto navrhol, aby Krajský súd v Prešove zrušil sťažnosťou napadnuté uznesenie Okresného súdu Prešov sp. zn. 6Nt/3/2017 zo dňa 29.05.2017, vo veci sám rozhodol, event. vec vrátil prvostupňovému súdu na nové konanie a rozhodnutie.

Na základe podanej sťažnosti preskúmal krajský súd v zmysle ust. § 192 ods. 1 Tr. poriadku správnosť výroku napadnutého uznesenia, proti ktorému sťažovateľ podal sťažnosť, ako aj konanie tomuto výroku napadnutého uznesenia predchádzajúce a dospel k záveru, že sťažnosť okresného prokurátora nie je dôvodná.

V prvom rade krajský súd konštatuje, že konanie predchádzajúce napadnutému uzneseniu bolo súdom prvého stupňa vykonané v súlade s procesným predpisom, keď lehota na prípravu na verejné zasadnutie bola zachovaná u všetkých osôb, u ktorých musí byť zachovaná, obv. T. M. mala možnosť sa vyjadriť k návrhu prokurátora na verejnom zasadnutí, na ktorom bola osobne prítomná a bolo jej udelené slovo na konečné návrhy, ktoré využila.

Ako je zrejmé z obsahu napadnutého rozhodnutia, prvostupňový súd návrh prokurátora zamietol najmä preto, lebo trestné stíhanie vedené proti obvinenej bolo rozhodnutím prokurátora podľa § 215 ods. 1 písm. h/ Tr. poriadku z dôvodu podľa § 86 ods. 1 písm. c/ Tr. zákona (zanikla trestnosť činu) zastavené a tak zanikla jedna z obligatórnych podmienok na uloženie ochranného liečenia, ktorou je to, že páchatel spáchal trestný čin.

S uvedeným záverom sa však krajský súd nemohol stotožniť. Trestnosť činu je totiž podmienkou uloženia ochranného liečenia podľa § 73 ods. 2 Tr. zákona len v čase jeho spáchania. Následný zánik trestnosti činu, teda až po jeho dokonaní, nie je skutočnosťou vylučujúcou uloženie ochranného liečenia. Je to zrejmé zo znenia ust. § 73 ods. 2 písm. d/ Tr. zákona, podľa ktorého súd môže uložiť ochranné liečenie aj vtedy, ak páchatel spáchal trestný čin pod vplyvom návykovej látky alebo v súvislosti s jej užívaním.

Súhlasí je však potrebné s ďalším dôvodom, pre ktorý súd prvého stupňa zamietol návrh prokurátora. Podľa odôvodnenia napadnutého uznesenia samotné užívanie návykovej látky nie je v priamej príčinnej súvislosti so spáchaním trestného činu.

Ochranné liečenie podľa § 73 ods. 2 písm. d/ Trestného zákona súd totiž môže uložiť iba v tom prípade, ak páchatel spáchal trestný čin priamo pod vplyvom užitej návykovej látky, alebo v dôsledku závislosti od návykovej látky, keď je medzi jej zneužívaním a spáchaným trestným činom príčinná súvislosť. Takáto súvislosť však v konaní preukázaná nebola. Len samotné zistenie, že obvinená bola užívateľkou pervitínu, marihuany a alkoholu aj v čase páchania trestného činu, pre záver o existencii príčinnej súvislosti s páchaním trestnej činnosti nestačí.

Naviac je potrebné poukázať aj na skutočnosť, že uloženie ochranného liečenia podľa § 73 ods. 2 písm. d) Tr. zákona je len fakultatívnym opatrením, ku ktorému súd môže pristúpiť vtedy, keď po zhodnotení všetkých okolností konkrétneho prípadu dospeje k záveru, že takéto opatrenie je potrebné v záujme ochrany spoločnosti pred trestnými činmi.

V tejto súvislosti okresný súd správne poukázal na skutočnosť, že obvinená bola už minimálne v čase vypracovania znaleckého posudku dňa 24.1.2017 niekoľko mesiacov v abstinenčii a ambulantne sa lieči u psychiatričky.

Vzhľadom na uvedené krajský súd rozhodnutie prvostupňového súdu, ktorým návrh prokurátora na uloženie ochranného liečenia podľa § 73 ods. 2 písm. d/ Tr. zákona obv. T. M. zamietol, považuje za správne a zákonné. Preto podľa § 193 ods. 1 písm. c/ Tr. poriadku sťažnosť okresného prokurátora ako nedôvodnú zamietol.

Pre úplnosť krajský súd k sťažnostným námietkam prokurátora ešte dodáva, že znalecký posudok z odvetvia psychiatrie, na ktorý prokurátor poukazuje, bol podaný vo vzťahu k inému trestnému činu a v inom trestnom konaní, vedenom na OKP OR PZ Prešov pod ČVS: ORP-1133/1-VYS-PO-2016, pričom v predmetnej veci nebol vykonaný ani ako listinný dôkaz. Preto na neho nebolo možné prihliadať.
jednohlasne

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu ďalší riadny opravný prostriedok nie je prípustný.